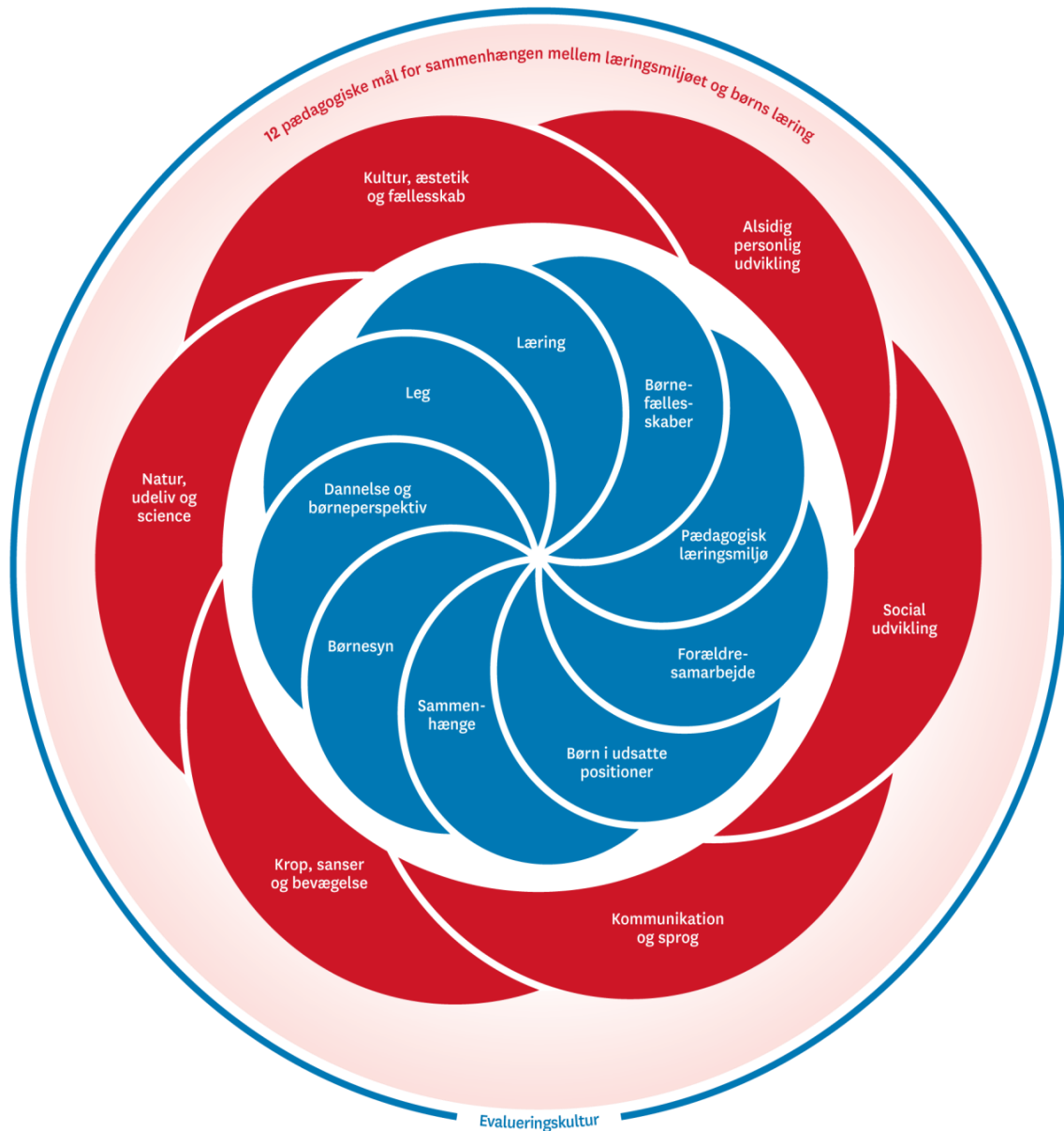

Pædagogisk læreplan for børnehuset Mariehøj

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er

udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Børnehuset Mariehøj er et integreret børnehus med 4 vuggestuegrupper og 3 skovbørnehavegrupper. Børnehuset ligger i et naturskønt område.

Vuggestuen er fordelt på 4 grupper i alderen 0-3 år. I vuggestuen arbejder alle stuer med en ugeplan som sikre at børnene bliver tilbudt målrettede aktiviteter til netop deres udviklings zone.

En børnegruppe som spænder i alderen fra 9 måneder til næste 3 år, har meget forskellige behov for udfordringer og læringsstile. Derfor inddeler vi dem, i mindre aldersopdelte grupper på stuen og på tværs af stuerne.

Vuggestuens fornemmeste opgave er at gøre børnenes første møde med institutionslivet trygt og stimulere barnets naturlige nysgerrighed på omgivelserne. Vi er derfor optaget af det relationelle samspil mellem barn og voksen, hvor den voksne møder barnet, hvor det er, og skabe passende udfordringer ud fra barnets perspektiv.

I vuggestuen er vi rigtig glade for at være udendørs. Vi ønsker at styrke børnenes lyst og mod på udelivet og tilbyder dem derfor viden og erfaring for naturens fænomener.

Børnehaven er en skovbørnehave, som betyder at børnehavebørnene tager på tur hver dag i nærmiljøet. Børn og voksne har base i Børnehuset og tager afsted kl. 9:30 efter morgensamling. Vi bruger naturen i nærområdet som ramme for det pædagogiske arbejde. Viden om natur, bæredygtighed og science er grundelementer, som bæres af et kontinuerligt fokus på det gode børnemiljø, fri for mobberi, børnefællesskaber og den børne- initierede leg.

Børnehaven er aldersopdelt, som sikre en målrettet pædagogisk praksis. Det er stor forskel på en 3 årig, som starter i skovbørnehave i januar måned og en 5,5 årig som er på vej i skole. De skal møde naturens på forskellig vis.

Vi arbejder målrettet med forældresamarbejdet om det fælles ansvar for barnets udvikling. Forældrenes opbakning, til det at have et barn i skovbørnehave, er vigtig. Sammen gør vi børnene robuste, så de er parate til de eventyr, som skoven kan byde på.

Pædagogisk læreplan

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn

Barnet er kompetent aktør i eget liv og skal derfor have medbestemmelse og lige muligheder for adgang til fællesskabet. Barnet skal have omsorg og rammer til at udvikle sig i med passende udfordringer. En del af omsorgen er at vise barnet, hvor indflydelsessfæren er. Det er med til at give barnet trygge rammer at udvikle sig i.

Uærbødighed er et centralt begreb i vores forståelse af egen rolle og position i forhold til barnets forståelse af og møde med verden. I uærbødighed ligger en forståelse af, at vi ikke ved, hvad, der sker i det andet menneske. At vi kun kan være nysgerrige og undersøgende og have hypoteser, som vi afprøver. Vi har en respekt for, at vi først forstår betydningen af vores handlinger, når vi får responsen og at vi har et medansvar for at vores budskab bliver mødt, som det var tiltænkt.

Dannelse og børneperspektiv:

I Mariehøj arbejder vi med det brede dannelsesbegreb.

Vi ønsker at danne børnene til selv at kunne tage vare på eget liv. Dermed styrker vi det enkelte barn til at kunne indgå i de fællesskaber, som barnet er en del af, herunder at turde byde ind, evne at kunne forstå og indgå i det omkringværende miljø på en positiv og konstruktiv måde.

For at styrke barnet på denne måde, indtænker vi vores læringsmiljøer bredt, hvor den børneinitierede leg, børneperspektiv og børnefællesskabet er centralt. Vi veksler mellem fokuseret og mere frie læringsmiljøer, hvor læringsbegrebet er understøttende. Vi arbejder med et fokus på det enkelte barn, men i et større fællesskab, hvor barnets udviklingszone er vores målingsparametre for at se, høre og forstå den enkelte barns læring, udvikling, trivsel og dannelse.

Børneperspektivet:

Vi tager afsæt i at barnet er afgørende aktør i egen udvikling og læring og derfor må barnets perspektiv være i centrum for at vi kan skabe mening og læring i den pædagogiske indsats. Vi skal være oprigtigt nysgerrige på barnets udtryk, ellers bygger vi vores praksis på gætterier og forforståelser.

De børn med sprog kan vi spørge til deres perspektiver og de yngstes perspektiver kan vi få adgang til via et reflekteret blik på tegn på læring og trivsel. Fx via små film, hvor barnets deltagelse filmes og evalueres. Vi skal gøre os umage for at få øje på både verbale og nonverbale tegn.

Leg:

Børns leg udspringer af det de ser og oplever. Forskning viser at de allerhelst vil prøve ting i virkeligheden som de senere hen kan lege (Angeline Lillard). Det betyder for vores pædagogiske dagligdag, at vi skal lave aktiviteter med dem, dvs. gå foran i legen og vise vejen. Aktiviteter, som de kan inddrage i deres fantasi lege, hvor de sammensætter det de har gjort med de erfaringer og oplevelser de har fra tidligere.

I dagtilbud er det i høj grad de voksne som rammesætter legen og har ansvaret for det "gode legemiljø".

Det gode Legemiljø hvor børnene kan udvikle sig, handler om de voksnes perspektiv på legen og udviklingen af legekompeterencer. Børns tid er struktureret af voksne og deres leg lider under det. Der er ikke meget tid til egen leg uden voksen indblanding. Derfor er det vigtigt at vi, ved at gå foran, giver dem deltagelsesmuligheder i virkelige oplevelser, som kan danne grobund for fantasilegen?

Børns fantasileg er der hvor de øver sig i det narrative, den sproglige bearbejdning af f.eks. aftaler, "så sagde vi at jeg var moren og du var lillesøster". Her har vi en vigtig opgave i at hjælpe til så legen ikke går for hurtigt i stå, ved at aflæse og oversætte børnenes kropssprog og sproglige udtryk. Her er det væsentligt at man er ved siden af legen og kan understøtte legens udvikling.

Vi forstår legen som:

- noget med et udviklende potentiale
- vild og ustyrlig, uden bestemt mål
- som skaber glæde og giver mening for de deltagende
- som giver de voksne adgang til børns fantasiverden.

Legen kan lide under:

- Minimal tid og stram logik
- At de voksne fokuserer på kontrol, regler og læring. Institutionslogikker som begrænser den fysiske og larmende leg.

Legen har gode vilkår:

- Når de voksne skaber rum tid og fleksibilitet
- Når de voksne bryder normer og tør slippe fantasien løs
- Når de voksne ikke har undervisningstonen men følger barnets spor.
- Når de voksne kan bevæge sig hensigtsmæssigt mellem foran, vedsiden af og bagved legen.

Læring:

Vores fokus er på sammenhæng mellem det pædagogiske læringsrum, som det pædagogiske personale stiller til rådighed og børns læring.

Børn lærer altid, men er det de lærer hensigtsmæssigt og hvilke kompetencer udvikler de? Det

handler om at skabe læringsrum som udvikler kompetencer der gør børn til kompetente i børnefællesskabet, i demokratiske processer, giver dem færdigheder til at mestre de situationer og muligheder der opstår omkring dem.

Børn lærer gennem samspil, tilegnelse og erkendelse. De lærer, når de er kreative, eksperimenterende, tilpas udfordret og medskabende.

Vores skovtilbud giver en unik mulighed for at møde udfordringer kreativt og nyskabende. Væren og legen i skoven stiller krav om evne til nysgerrighed, problemløsning og samarbejde.

Der er ikke en spand til rådighed, så et stort stykke bark kan måske bruges, min ven har for korte ben til at komme op på stubben, så vi bruger et reb, så han kan kravle op og så videre.

Robusthed og omstillingsparathed er vigtige kompetencer. Vejr og vind ændrer sig, så tempo ændrer sig i den hårde regn, eller skygge søges i den varme sol. Vi misser bussen, da vi fandt snegle og derfor må vi gå hjem eller turen til søen blev ikke til noget, da vi mødte en stor myretue, som skulle undersøges.

Alle børn skal have lige adgang til læringsmiljøet.

De skal ikke lære det samme, men skal forvente at blive mødt der, hvor deres læringspotentiale er størst. Børn udvikler sig i fællesskaber og i mødet med voksne som gennem kvalificeret samspil giver barnet mulighed for at afprøve og øve færdigheder.

Det betyder at vi møder børnene med en nysgerrig og undersøgende tilgang. Pædagogfaglig erfaring er godt, men en reel optagethed af barnets udsagn, udtryk og handlinger skaber nye veje og udviklingsmuligheder for barnet, når det bliver set og forstået.

Børnefællesskaber:

Børnefællesskabet skal bæres af et godt "arbejds miljø" blandt børnene, med en rummelighed og hjælpsomhed og med en fælles forståelse af hvad det betyder at "være en god ven".

De voksne er rollemodeller for en kommunikationsform som er nysgerrig og anerkendende, når man møder noget man ikke forstår eller når nogen får overtrådt deres grænser. Det skal være en måde at tale sammen på, hvor den enkelte kan holde fast i egne grænser og samtidig møde den anden respektfuldt.

Vi arbejder meget bevidst med det grundlæggende børnefællesskab til samling, i legen, i garderoben og i skoven. I voksenstyrede rammer, hvor samarbejde er vigtigt, skal alle kunne føle sig værdsat og bidragende selv om kompetencerne er forskellige.

Særligt i overgangen fra vuggestue til børnehave har vi fokus på relationer og venskaber. Her skal man ind i et nyt etableret fællesskab samtidig med de nye krav og de forventninger barnet selv har til det at gå i børnehave.

At starte i børnehave med en ven i hånden er vores udgangspunkt og at der i vores yngste børnehavegruppe, hvor alle vuggestuebørn starter, er en fortløbende samtale om at tage imod vores nye venner. Vi er meget bevidste om at her lægges fundamentet til et godt "arbejds miljø".

Pædagogisk læringsmiljø

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Evalueret Januar 2024

I Mariehøj børnehus arbejder vi med læring hele dagen fra kl. 7-17. Vi bygger dagen op omkring pædagogiske læringsmiljøer. Gennem dagen har børnene mulighed for både at være en del af planlagte vokseninitierede aktiviteter hvor den voksne planlægger og gennemføre målrettede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter hvor det enkelte barn selv vælger sin leg eller aktivitet, samt daglige pædagogiske rutiner, som måltider, toiletbesøg og garderoben.

Hvordan understøtter, tilrettelægger og organiserer vi gode *pædagogiske læringsmiljøer* i Mariehøj Børnehus?

- I Mariehøj Børnehus holdes der ugentlige stuemøder på de respektive stuer samt teammøder på tværs af stuerne, hvor der her tages udgangspunkt i at reflektere, justere, samt have faglig dialog vedrørende de rammer vi vil skabe for børnene. Disse rummer refleksion over både planlagte aktiviteter, spontane aktiviteter og i de daglige rutiner.
- Personalet tager udgangspunkt i de lovbestemte læreplanstemaer og derudfra justeres dette i forhold til de børnegruppernes interesser og behov.
- I Mariehøj laves der ugeplaner/aktivitetsplaner løbende gennem året, hvor der tages højde for organisering af både processer (samspil, relationer, samarbejde) og strukturer (kompetencer, børnegruppen, fysiske rammer).
- I Mariehøj prioriterer vi tid til refleksion og faglig sparring.

Det lykkes:

- Når vi holder os til og er tro mod de aftaler vi laver på stuemøder/teammøder.
- Når alle ved hvad de skal. Både i forhold til at vide, hvilken børnegruppe man har samt hvordan man positionerer sig løbende gennem dagen.
- Når alle er bevidste om, hvilken aktivitet man har med sin børnegruppe.
- Når vi prioriterer tid til egen samt fælles refleksion.
- Når vi bruger udelivet, hvor der er plads og ro omkring os og børnene.

Praksiseksempel:

Efter vuggestuens formiddagsmad går den første børnegruppe ud i garderoben sammen med den voksne som har ansvaret for denne gruppe. Mellem-gruppen går først. Før de går ud i garderoben, har de store selv tages deres kop med sig fra bordet og stillet den tilbage på rullebordet. Derefter vasker de deres hænder i en klud som er gjort klar til dem og smider denne ned i den lille skraldespand, der står ved siden af rullebordet. De mødes henne ved døren. Den voksne sætter sig på hug og fortæller at de skal ud i garderoben og have deres tøj på. Døren bliver åbnet og børnene løber hen til deres pladser og finder deres overtøj og sko. Den voksne sidder klar på gulvet og giver sig tid til at vise og

hjælpe. Da de er ved at være færdige, kommer næste gruppe ud. Mellem-gruppen går ud på legepladsen og møder mellem-gruppen fra nabostuen. De skal på tur i skoven og går samlet i fællesskab.

Samarbejde med forældre om børns læring

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Redigeret Januar 2024

Til dagligt er der mulighed for, at personel og forældre kan være i dialog omkring børnenes trivsel. Både under aflevering eller afhentning af børnene. Derudover er det altid muligt for at forældre kan kontakte personalet over telefonen. Vis det vurderes at der er behov for at tale yderligere om barnets trivsel indkaldes der til et møde, så samtalen ikke foregår hen over hoved på barnet.

Vi bruger dagligt Aula, hvor vi lægger billeder ud, så forældrene kan se, hvad deres barn har lavet. Ligeledes bliver der også sendt dagbøger ud, med praksisbeskrivelser af, hvad vi har været optaget af. Det giver forældrene et indblik i deres barns hverdag, og et redskab til at tale med deres barn om dagen.

Vi bruger Hjernen og Hjertet som dialogisk redskab for samarbejdet med forældrene. Her har vi en gang årligt et dialogmøde med forældrene, med udgangspunkt i deres barns trivsel og udvikling. Vi afholder årligt 1 forældremøde, hvor forældrene har mulighed for at høre meget mere om de pædagogiske overvejelserne, der ligger bag vores arbejde med hele børnegruppen.

Børn i udsatte positioner

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Redigeret januar 2024

Børn kan komme i udsatte positioner på forskelligvis og i kortere eller længere perioder. Familier kan i kortere eller længere perioder være i udsatte positioner. Det kan skyldes alvorlig sygdom i familien, skilsmisse, økonomiske problemer, misbrug og meget andet.

Vores ansvar er at handle, hvis børn ændrer adfærd eller vi bliver vidende om forhold omkring barnet som kan påvirke barnets trivsel. Vi er barnets advokater og træder respektfuldt men bestemt ind i dialogen med forældrene om barnets trivsel.

Børn kan være i en udsat position i børnefællesskabet på grund af sproglige udfordringer, sociale kompetencer, sans integration og meget andet. Vores opgave er igen at være nysgerrig hver gang et barn ændrer adfærd. Børn er som udgangspunkt nysgerrige og opsøgende i forhold til samspil og

fællesskabet. De øver sig og får nye færdigheder i deres repertoire. Når det ikke sker skal vi være opmærksomme og undersøgende i forhold til, hvad der kan være på spil.

Vi opdeler så ofte som muligt børnene i små fællesskaber, for netop at kun opfange og støtte de børn, der trækker sig fra fællesskabet. Vi skaber rum for de børn, der har brug for pauser fra det store fællesskab, så de igen har kræfter til at deltage.

Det kræver et godt samarbejde, et altid kritisk blik på egen praksis og viljen til at arbejde med børneperspektivet.

For børn, der kan have svært ved at overskue dagens fastlagte aktiviteter såsom samling og garderobesituationen, benytter vi os visuelle hjælpemidler som kan understøtte og overskueliggøre hverdag. Her kan brug af piktogrammer, forberedelse af næste aktiviteter samt timetimer være hjælpsomme.

Vi tilbyder så vidt det er muligt børnene pauser. Det gør vi fordi, vi ved af erfaring, at børn i udsatte positioner profilerer af dette og derved nemmere kan overskue en hel børnehavedag.

En pause kan være at sidde i fred og læse en bog eller vare sammen med en lille gruppe alene på stuen hvor der bliver tegnet. Fælles få pauserne er at der ikke sker for meget omkring barnet og at de for en stund bliver skærmet fra krav og forventninger

Sammenhæng til børnehaveklassen

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Redigeret januar 2024

At starte i skole kan for det enkelte barn være svært.

Det at sige farvel til velkendte rammer og omsorgspersoner (måske endda venner) kan være en svær proces for barnet, så det er af afgørende betydning at overgangen fra børnehave til skole opleves som tryk. Vi skal som fagpersoner sikre et tæt samarbejde og brobygning mellem børnehave og skole.

Forældresamarbejdet er essentielt for at understøtte det enkelte barn bedst muligt.

Overgangsarbejdet lykkedes fordi:

- Vi er aldersopdelt så de kommende skolestarter er sammen det sidste år af deres børnehavetid og det styrker børnefællesskabet.
- Vi tilpasser vores udeliv og aktiviteter til børnegruppens udvikling, interesser og ressourcer.
- Vi har et tæt samarbejde med vores nærmiljø og derved har mulighed for helt særlige og koncentrerede lærings og undervisnings forløb med lokale museer – et skræddersyet undervisningsforløb om lokal historie der videre understøttes i samarbejde med skolen inden skolestart (Ask og Liv) og efter skolestart. Der skabes en rød tråd for børnene.
- Vi er i tæt dialog med skolen om besøgsdage så børnene oplever genkendelighed når de starter i skole – velkendte voksne og omgivelser
- At børnene opnår et eget ansvar for deres ting og dag. Det vil sige at børnene så vidt som muligt, sendes videre i livet uden at være voksenafhængige og har styr på deres ting
- Fordi vi i børnegruppen taler med børnene om, hvad de tænker om skolestart; hvad er vigtigt når man er barn og skal være et nyt sted. Vi tilegner os viden gennem børnene

Praksisfortælling om undervisningsforløb med Vedbækfundene på Gl. Holtegård:

Børnegruppen er ved at gøre sig klar til tredje og sidste undervisningsdag med Anne.

Anne er underviser på Vedbækfundene.

De første to dage har vi lært rigtig mange ting om jægerstenalder folket og deres liv her i Gl.Holte. Hvad lavede de folk dengang, boede de her i vores børnehave? Hvad spiste de og så de på iPad?

Børnene er utrolig aktivt deltagende på disse dage og viser stor viden begærlighed.

Vi lytter til Annes fortællinger og tegner, undersøger skeletter, laver spæklamper, stenalder smykker, kanin skindpunge og skyder med bue og pil.

Undervisningsforløbet er altid givende og lærerigt og det stærke børnefællesskab styrkes.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Redigeret 2023

Børnehuset ligger i forlængelse af kulturcentret Mariehøj.

Gennem årene har vi brugt centerets faciliteter på forskellig vis. Det er bl.a. salen, som vi kan booke til dans og bevægelse.

De ældste børnehavebørn går Lucia i børnehuset for forældrene om morgenen. Om formiddagen arrangerer kulturcenteret Lucia-optog for alle centerets brugere og vores børn får vist deres kunnen.

Det er en anderledes oplevelser at gå luciaoptog rundt i centeret end for forældre i trygge rammer i børnehuset. Det er stolte og glade børn, der kommer tilbage til huset og fortæller om spændingen og om det at turde.

Derudover står vores ældste børnehavebørn hver år for at lave udsmykning i forbindelse med julen, som blev udstillet i kulturhuset.

Vi benytter os af at besøge gammel Holtegårdsmuseum og den flotte barokhave. Særligt til jul går vi over og finder nisser som har gemt sig i haven

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Opdateret dec 2023

Legepladsen er et vigtigt læringsrum i Mariehøj da vores overordnede profil er natur og udeliv.

Legepladsen er et sted hvor naturen er i centrum.

Plantekasser med sansestimulerende planter og blomster, små rum til aktiviteter så børnene kan bevæge sig rundt og blive inspireret til leg og fordybelse.

De fysiske læringsmiljøer lykkes vi med:

- Når vores fysiske rammer både indendørs og udendørs er inddelt i zoner som er tydelige for barnet og som indbyder til leg og fordybelse.

- Når der er tydelige roller og placering blandt personalet, fx. nogle voksne positionerer sig og understøtter legen og andre skaber en ramme om en aktivitet.

- Når der er legeredskaber/legetøj som understøtter alle aldersgrupper.

Det psykiske læringsmiljø lykkes vi med:

- Når pædagogen er i børnehøjde med barnet/børnegruppen, dvs. går i øjenhøjde med barnet og virker oprigtig nysgerrig på det som optager barnet samt barnets intentioner.

-Når pædagogen reflekterer over egen praksis dvs. et kritisk blik på egne handlinger, samspil både verbalt og nonverbalt.

-Når personalet tilrettelægger aktiviteter som matcher barnet og børnegruppens udviklingszoner,

-Når vi opdeler børnene i mindre børnegrupper så vi skaber mulighed for ro og fordybelse.

Det æstetiske læringsmiljø lykkes vi med:

-Når barnet f. eks har set en teateret forestilling og efterfølgende fortæller om det og fortolker oplevelsen gennem legen, rollespil, dans eller ved at tegne.

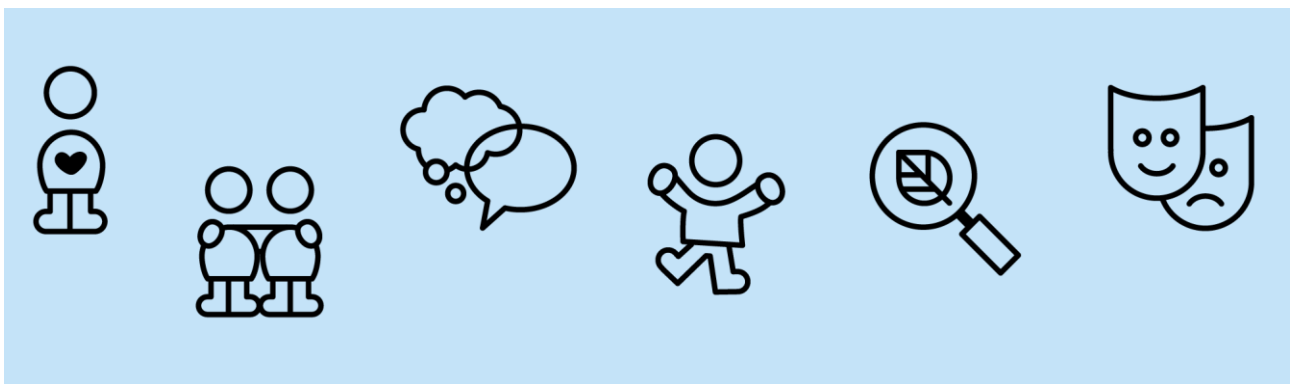
-Når de voksne hjælpe barnet med at bearbejde og udtrykke sig om oplevelser gennem en kunstnerisk proces.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Med vuggestuebørn er det vigtigt at vi anvender en positiv og åben tilgang til de ting vi gør sammen med børnene. Den voksne udviser overskud, anerkendelse og motivation for at give barnet lysten til at lære og udvikle sig i den livsverden, som de befinder sig i.

Vores opgave som pædagoger er at skabe trygge, omsorgsfulde og tillidsfulde rammer for børnene hvor der er et alderssvarende læringsmiljø. Den voksnes vigtigste opgave er at justere sin positionering til foran vedsiden af og bagved barnet, samt finde den rette balance i udfordringerne.

I dette rum skabes den positive udvikling, hvor vi ser barnet trives.

Det lykkes vi med når, vi ser barnet har:

-Gåpåmod,

-Engagement,

-Mestre flere og flere færdigheder, som selvhjulpenhed og selvregulering (spise selv, tage tøj af og på selv)

-Socialt samspil med andre børn, som kan ses ved empatisk/ tage hensyn, vente på tur.

Eksempel:

I samlingen er vi i fysisk øjenhøjde med børnene. Vi sidder på gulvet i en rundkreds så alle børn og voksne kan se hinanden. Dette skaber tryghed, da ingen ekskluderes. Børnene lære at holde fokus, da de kan se hinanden og de voksne. De kan følge med i sanglege med fagter og lærer af hinanden og de voksne. Det skaber et socialt bånd, hvor børnene kan udfolde og udforske deres motoriske evner. At sidde stille på gulvet er ligeledes en øvelse, som giver en kropsbevidsthed. Ligeledes skabes der et rum, hvor de mere stille børn, nemmere kommer til orde. De bliver fortrolige med at sige de andre børns navne som giver en synlig relation og opmærksomhed på egen tilstedeværelse i fællesskabet.

Alt hvad vi laver med børnene er læring og derved skabes udvikling. Der skal skabes menings- skabende sammenhænge for barnet og gerne gennem legen.

F. eks læser vi "Totte bager". Derefter bager vi boller og barnet sanser det vi læste om. Så leges legen senere i legekøkkenet og vi kan henvise til bogen og bage-aktiviteten. Så gennemleges det igen og erfaring dannes.

Social udvikling

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Evalueret Januar 2024

Hvordan understøtter vi læringsmålet *Social udvikling* i Mariehøj Børnehus?

- Vi tager udgangspunkt i det formidlede omkring Social udvikling fra den styrkede pædagogiske læreplan.
- Social udvikling ses i samspil med de andre øvrige læreplanstemaer og elementerne fra indhold om det fælles brede læringsbegreb.
- Social udvikling ses i samspil med naturen som læringsarena.
- Social udvikling ses som en gennemgående og vigtig del af Mariehøjs hverdag.

Det lykkes:

- Når vi er sammen både i små og større børnegrupper.
- Når vi skaber rammer for at børn og voksne erfarer og oplever sammen.
- Når børnene er i grupper med andre jævnaldrende.
- Når vi skaber rum for at børnene også er sammen med hinanden i alsidige aldre.
- Når vi arbejder med at sætte ord på de forskelligheder der opstår når vi er sammen.
- Når vi skaber en ramme, hvor vi forpligter os på noget sammen.
- Når vi på en positiv og anerkendende måde italesætter hvordan vi er overfor hinanden.
- Når vi opfordrer børnene til at se og hjælpe hinanden.

Praksiseksempel:

En gruppe fra vuggestuen er på tur i skoven. Det er de største børn fra vuggestuen der snart skal i børnehaven som går sammen. De går fra vuggestuens legeplads og hånd i hånd går de mod skoven, som er vores nabolegeplads. I skoven er der flere steder at holde til. På denne tur skal der bygges en hule i fællesskab med hinanden, og vi skal findes en masse grene. Det kan være svært at finde og slæbe grenene alene og den voksne, der er med på turen, viser med sin krop og med sit sprog at vi kan hjælpe hinanden ved sammen at tage fat i den lange gren. Børnene går med den voksne som hiver en lange gren som skal bruges til hulen. Børnene spejler den voksne, og nu slæber børnegruppen den lange gren, og det lykkes at få den hen til hulen. Børnene oplever, at det lykkes i fællesskab. Der går leg og glæde i denne aktivitet.

Kommunikation og sprog

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Redigeret dec 2023

I Mariehøj arbejder vi ud fra HANEN's principper om understøttende dialog, leg og samspil, som et værktøj til udvikling af evnen til at kommunikere og tale. Vi kigger derfor på børnenes evne til at kommunikere fra de er helt små og har særlig fokus på de børn, som er tilbageholdende eller passive i deres kommunikation.

Det at kunne sætte ord på egne tanker og følelser er en vigtig grundsten for at forstå sig selv og andres følelser og for at kunne indgå aktivt i et fællesskab.

Personalet understøtter denne udvikling ved at tænke dialog og samspil ind i de læringsrum børnene færdes i samt skabe aktiviteter, hvor den voksne kan understøtte samspillet ved at oversætte, bruge udvekslingstonen og italesætte barnets oplevelse eller handlen.

I vores morgensamling har sprog og samspil et centralt fokus, da det er her vi siger godmorgen til hinanden og hører hvad der skal ske i løbet af dagen. Vi inddrager børnene ved at tage udgangspunkt i hvad der sker i deres liv, som f.eks. at lade et barn fortælle om hans besøg hos bedsteforældre i weekenden. De narrative fortællinger kan hjælpe barnet med identitetsdannelse og til at give de andre børn en mere nuanceret forståelse af hinanden. Udover fortællinger hjemmefra, læser vi også dialogisk, lytter til dyreløde og synger sammen.

Det er vigtigt for os, at morgensamling er trygt for alle og alle får mulighed for at komme til ordre, derfor øver vi det at skiftevis lytte og snakke, og ikke at afbryde.

Vi har oprettet sproggrupper i børnehuset, hvor børn med sproglige udfordringer samles. Formålet for grupperne er, at give de børn, som har svært med at kommunikere og indgå i det daglige samspil et trygt sted, hvor der er tid og ro til at alle kan komme til ordre og/eller kommunikerer.

Krop, sanser og bevægelse

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Studier viser, hvordan børns motoriske kompetencer hænger sammen med deres alsidige udvikling, de erfarer verden med og gennem deres krop, dvs. hvis fundamentet ikke er i orden, vil der være begrænsninger for hvad de tør springe ud i. Vores udgangspunkt er at give børnene en god kropsforståelse, da det giver dem de kompetencer, de skal bruge til at indtage verden.

Herudover sætter vi fokus på succesoplevelser, som understøtter barnets nærmeste udviklingszone. Vi ind- deler børnene i mindre grupper / alderssvarende grupper, så vi målrettet kan have fokus på hvor barnet er.

Aktiviteter som understøtter de finmotoriske og sanselige (taktilsans aspekter af læreplanstemaet) kan fx være at male med børnene. Her bliver konstruktionen af aktiviteten bevidst sat op af en voksen således at, børn som har behov for at blive sanseligt udfordret sammen med børn, som mestrer det i forvejen, dette giver barnet mulighed for spejling. (Hvis du kan, kan jeg også)

Når vi kigger på, tegn på udvikling/læring hos det enkelte barn, er fokus på hvorvidt barnet mestrer en given aktivitet ud fra deres nærmeste udviklingszone. Her vil den voksne fungere som stillads for barnets udvikling, deres nysgerrighed og deres gå på mod.

Natur, udeliv og science

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Opdateret dec. 2023

Børnenes læren om naturfænomener og om dannelse i naturen er vores fokus.

Vi beskæftiger os med naturfænomenerne i børnehaven. Vi har samtaler om årstidernes skiften og om hvad det betyder for mennesker og dyr. Vi skal have huen og vanter på og hvad gør dyrene, når det bliver koldt? Vi er nysgerrige sammen med børnene på at finde mere viden om dyr og planter og søger mere viden via ipad eller bøger der er taget med i naturen.

Børnene lærer at respektere og passe på naturen, og om naturens ressourcer.

En gang om året har vi skralde-tema-uge. Alle har et fælles fokus på Skald i naturen. Dette fokus spreder sig til resten af året hvor vi øver os i at huske at samle vores eget skrald fra madpakken, eller samler skrald, som vi finder i naturen. I børnehaven har vi vores egen kompost beholder, hvor børnene lærer om at genbruge naturens ressourcer, og om udviklingen fra kompost- skrald til jord, som vi bruger i vores plantekasser på legepladsen. Børnene lærer at respektere dyr ved at de skal blive i naturen, og passe på dyrene, når de kommer op i hånden og på deres bosteder i naturen.

F. eks myretuen.

Om sommeren er vi ude og finde sommerfuglelaver som vi forsigtigt tager med hjem i institutionen hvor de skal bo i vores insekt bo mens vi kan følge deres udvikling fra lave til puppe til sommerfugt. Til sidst sættes sommerfuglene fri, børnene er med til hele processen.

Vi elsker at smage på naturens ressourcer f.eks. Fra vores egne plantekasser, men også på de bær og planter vi finder i naturen. De helt små bølgeblade som lige er sprunget frem, ved børnene er gode at smage på og det er først når de bladende bliver større at de bliver bitre at spise. Her erfarer børnene gennem deres sanser.

Når børnene er ude i naturen er de frie for rum og har højt til loftet. Det gør at børnene har mere albueplads, og kan udforske legemulighederne. Vi oplever ofte at børnene har andre legerelationer end hjemme i børnehaven. Deres fantasi bliver udviklet og stimuleret ved at bruge naturens rum.

Naturen lægger op til fri leg, ved at der er mange lege steder, og børnene bruger naturen som redskaber i legen. Et stykke bark bliver en tallerken, en pind bliver til en skovl, der bygges rede til dyrene m.v.

Kultur, æstetik og fællesskab

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I både vuggestue og børnehave har mange af vores planlagte forløb, naturen som omdrejningspunkt.

Årstiderne følges og det bærer aktiviteter og huset præg af. Processen er voksenstyret med øje for barnets udtryk.

Børnene vil møde forskellige materialer som vi langsomt vil introducere. Vi vil gerne se tegn på nysgerrighed. "Hvad skal der nu ske? Hvad kan det her materiale?" Aktiviteten skal gøres tydelige men samtidig åben for fortolkning – plads til barnets udtryk.

I samarbejde med kulturcenteret låner vi i vinterhalvåret den store sal, hvor dans og bevægelse er i fokus. Denne ramme giver nye erfaringer og muligheder for at udtrykke sig.

Evalueringskultur

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Opdateret Januar 2024

Vi benytter os af rudersdalskommunes modeller og metoder til at evaluere.

Vi benytter os primært af skema til handling til at planlægge vores forløb eller praksis forandringer.

Og vi bruger EVP postkortmodellen til at evaluere forløbet og indsatsen.

En gang om måneden afholder vi pædagogmøde for henholdsvis vuggestuen og børnehaven, her planlægger vi i fællesskab og evaluere i fællesskab. Dette giver en sammenhæng og rød tråd for hele vuggestuen og børnehaven.

En gang om måneden afholdes der personale møder for alle personaler.

Vuggestuen har stuemøder en gang om ugen her planlægger de deres praksis og laver indsatser som vedrøre deres egen børnegruppe samt konkrete indsatser i forhold til enkelte børn f. eks udsatte positioner. De benytter sig her også af skema til handling og postkortmodellen

Der er afsat en time til pædagoger hver uge, med fokus på tilegnelse af viden, vurderinger i Hjernen og Hjertet, faglig sparring og opsamling på forløb og evalueringer.

Systematik og rutine er kodeordene for vores evalueringskultur. Spørgsmålene som vi stiller os selv vil være: "Hvad får børnene ud af det?" og "hvordan ved vi det?"

Målet er at der er en vilje og et ønske om at blive klogere på den praksis vi sammen skaber og en opmærksomhed på hvilket læringsrum vi, både som børnehus og som individ, stiller til rådighed i mødet med barnet og børnegruppen.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Opdateret januar 2024

En af vores kærne værdiger i Mariehøj, er at praksis er foranderlig og at vi som personale hele tiden skal justere os, så vores pædagogik er tilpasset den børnegruppe og det enkelte barn som vi er sammen med.

Vores pædagogiske læreplan evaluere vi derfor løbende når der er gennemført tiltag og processer som er blevet evalueret og som er blevet implementeret.

Det er ledelsens ansvar at sikre der løbende bliver evalueret systematisk det gøres som udgangspunkt på vores månedlige pædagogmøder.

